

Recenzja pracy doktorskiej mgr Jinglin Xing

Niniejszym stwierdzam, że w świetle Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku art. 14 ust.2 pkt. 2, Rada Wydziału Instrumentalnego podjęła prawomocną uchwałę o wszczęciu przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka oraz wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej pani mgr Jinglin Xing.

Podstawowe dane o Kandydacie:

Pani **mgr Jinglin Xing** urodziła się 25 maja 1987 roku w Hohhot w Mongolii Wewnętrznej. Tam też kształciła się w średniej szkole muzycznej przy Centralnym Konserwatorium Muzycznym. W latach od 2007 do 2012 studiowała w Akademii Muzycznej w Krakowie, w klasie prof. Ewy Bukojemskiej i dr Marka Szlezera uzyskując najpierw dyplom licencjacki (2010 r) a następnie dyplom magisterski.(w roku 2012)

Doktorantka odbyła również staż artystyczny na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie dr Agnieszki Przemyk - Bryły (w roku 2014)

Od roku 2014 jest studentką studiów doktoranckich w Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu, w klasie prof. AM dr hab. Macieja Pabicha.

Pani mgr Jinglin Xing uczestniczyła w kursach mistrzowskich w Katowicach i Berlinie pracując pod kierunkiem profesorów: Andrzeja Jasińskiego, Zbigniewa Raubo oraz Vitalija Samoshko.

Doktorantka brała udział w regionalnych konkursach pianistycznych w Chinach jak również w konkursach międzynarodowych:

- w czerwcu 2016 roku w IV Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym „Piana del Cavaliere” we Włoszech
- w lipcu 2016 roku w XI Międzynarodowym Konkursie Muzycznym „The Muse” w Grecji, gdzie otrzymała 1 nagrodę w kategorii: duo skrzypcowe

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska **mgr Jinglin Xing p.t. „ Wpływy narodowe oraz zjawisko globalizacji jako czynniki kształtujące język muzyczny kompozytorów na przykładzie utworów fortepianowych chińskich kompozytorów Tan Duna, Chen Qiganga i rosyjskiego kompozytora Aleksandra Czeriepnina”** składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym (płyta CD) oraz jego opisu w formie dysertacji.

Dzieło artystyczne zawiera nagrania następujących utworów:

Aleksander Czeriepnin: Etiuda op.52 nr 3 z cyklu „Pięć etiud koncertowych na fortepian”

Aleksander Czeriepnin: Etiuda op.52 nr 5 z cyklu „Pięć etiud koncertowych na fortepian”

Tan Dun: *Eight Memories in Watercolor*

- *Missing Moon*
- *Staccato Beans*
- *Herdboy's Song*
- *Blune Nun*
- *Red Wilderness*
- *Ancient Burial*
- *Floating Clouds*
- *Sunrain*

Chen Qigang: *Instants D'un Opera De Pekin*

Rejestracja dzieła została dokonana 25 i 26 września 2017 roku w Aula Nova w Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu. Realizatorem nagrania był Michał Garstecki.

Na wstępie pragnę zaznaczyć iż zagadnienia których dotyczy praca doktorska nie były prawdopodobnie dotąd w Polsce eksplorowane. Chińska muzyka fortepianowa dopiero od niedawna gości w większym wymiarze na estradach europejskich i światowych. Za sprawą czołowych

chińskich wirtuozów mieliśmy okazję po raz pierwszy usłyszeć kompozycje tak uznanych w Chinach kompozytorów jak chociażby Tan Dun.

Doktorantka postawiła sobie za zadanie przedstawienie wzajemnych wpływów fortepianowej muzyki Zachodu i Chin. Jako materiał porównawczy wybrała kompozycje czołowych chińskich kompozytorów, takich jak wspomniany powyżej Tan Dun, Chen Qigang w zestawieniu z utworami rosyjskiego kompozytora Aleksandra Czeriepnina, wielkiego admiratora kultury i sztuki Chin.

Wybór kompozycji jest bardzo interesujący, przedstawia bowiem zarówno cechy wspólne języka kompozytorów takie jak operowanie skalą pentatoniczną i jej pochodnymi, harmonikę opartą o współbrzmienia kwartowe i kwintowe, jak również różnice stylistyczne w ramach odmiennego traktowania kwestii agogicznych, rytmicznych i barwowych.

Brzmienie zarejestrowanych na płycie CD utworów świadczy o rozumieniu przez Doktorantkę ich charakteru. Narracja muzyczna jest zrozumiała i logiczna. Mgr Jinglin Xing w umiejętny sposób eksponuje charakterystyczne cechy muzyki chińskiej, we właściwy sposób podkreślając elementy harmoniczne i specyficzną, dla tego rodzaju muzyki akcentację.

Nie do końca satysfakcjonująca jest strona kolorystyczna i dynamiczna niektórych utworów. Oczekiwałbym większego zróżnicowania w ramach dynamiki *piano* zarówno w warstwie barwowej jak i wolumenu brzmienia.

W *Etiudzie op.52 nr 3 Czerepienina* dobrze został uchwycony charakter utworu, imitującego technikę gry na chińskim instrumencie *guzheng* z właściwymi dla niej *arpeggiami* i *repetycjami*. Articulacja początkowych taktów kompozycji powinna być bardziej wyrównana. Zastrzeżenia budzić może finał utworu oznaczony *presto* w którym to Doktorantka praktycznie nie zmienia tempa.

Etiuda op.52 nr 5 w interpretacji mgr Jingling Xing sprawia wrażenie dobrze rozplanowanej w zakresie budowania napięcia i oddania nastroju *pieśni pochwalnej* („Lobgesang”-tytuł kompozycji). W drugiej części utworu, rozpoczynającej się po pauzie generalnej oczekiwałbym większej precyzji w realizacji rytmów podwójnie punktowanych.

Najbardziej satysfakcjonującym wydaje się być nagranie *Eight Memories in Watercolor* w którym Doktorantka w interesujący sposób rysuje charakter poszczególnych miniatur. Bardzo dobrze oddany został nastrój dziecięcej radości i szczerości w *Staccato Beans* w oparciu o klarowność rytmu i akcentacji.

W *Red Wilderness* brakuje czasu (w partyturze Lento) na wystarczające wybrzmiewanie dłuższych wartości rytmicznych, mających malować bezkres pustkowi. Dobrze uchwycony został charakter *semplique* obrazujący płynięcie po niebie chmur w utworze *Floating Clouds*. Również tutaj oczekiwałbym większej różnorodności odcieni *piano* oraz lepszej gry *legato*. Na podkreślenie zasługuje właściwe oddanie uroczystego charakteru w kompozycji *Ancient Burial*, z zaznaczonym krokiem marsza żałobnego.

W utworze *Instants D'un Opera De Pekin* kompozytor *Chen Qigang* odwołuje się do charakterystycznego stylu muzyki chińskiej, właściwego dla przedstawień opery pekińskiej.

Przed Doktorantką stało tutaj zadanie przedstawienia odpowiedniej dramaturgii utworu, (opierającego się na technice wariacyjnej) z czego wyszła na ogół obronna ręka, odpowiednio budując napięcie. Niemniej jednak do pewnych fragmentów można mieć kilka zastrzeżeń:

- w prologu oczekiwałbym większej subtelności i niuansów w pochodach akordowych i kwintowych
- w taktach od 72 do 79 brakuje precyzji w przebiegach dwudźwięków
- w taktach od 83 do 108 brakuje większej precyzji rytmicznej (odpowiednia długość pauz)
- od taktu 157 w przebiegach szesnastkowych szwankuje stabilność agogiczna
- w zakończeniu brakuje dobrej gradacji dynamicznej i efektu zamierania pochodów dwudźwięków w prawej i lewej ręce

Pomimo powyższych zastrzeżeń całość nagrania jest logiczna pod względem konstrukcji frazowania i budowy formy utworu. Doktorantka w klarowny sposób wyeksponowała charakterystyczne cechy stylistyczne narodowej muzyki chińskiej.

Cześć opisowa w dobry sposób zespolona jest z samym dziełem i niejako stanowi wprowadzenie w bardzo interesujące zagadnienia dotyczące muzyki chińskiej. Wartością jest tu dobrze nakreślony kontekst historyczny rozwoju muzyki Państwa Środka. Autorka zwraca dużą uwagę na wpływy muzyki Zachodu od momentu pojawienia się w Chinach w 1600 roku pierwszego klawesynu oraz zachodnich muzyków i nauczycieli. Zwraca również uwagę na wzajemne inspiracje powstające na styku kultur, oparte na różnicach w zakresie systemów tonalnych, wpływów muzyki ludowej a także instrumentarium. W licznych przypisach stara się również w jak najbardziej wyczerpujący sposób wyjaśnić korzenie i funkcję elementów stylu chińskiej muzyki ludowej.

Rysując pokrótce sylwetki twórców, zarejestrowanych na płycie kompozycji, zwraca uwagę na źródła ich inspiracji zarówno muzyką zachodnią jak i tradycyjną muzyką chińską. Tworzy to bardzo dobrą bazę dla zrozumienia konstrukcji utworu jak i kierunku interpretacji.

W warstwie edytorskiej, Doktorantka nie ustrzegła się niestety błędów stylistycznych oraz niezręcznych sformułowań, jak mierniam często będących wynikiem tłumaczenia opisu z języka chińskiego:

str. 10 „i od tego czasu katolicyzm będący odłamem chrześcijaństwa uzyskał pozwolenie na...” niezręczne nazywanie jest katolicyzmu odłamem chrześcijaństwa

str. 49 „Utwory te, pomimo tego że spełniły wymagania wirtuozerii o najwyższym stopniu trudności wykorzystanym w klasycznych technikach kompozytorskich, nie sprostały jednak zapotrzebowaniu i nie trafiły w gusta muzyczne zwykłych słuchaczy.” niezgrabne stylistycznie zdanie

str. 82 „... zajmował się badaniami nad instrumentalizacją...” powinno być „instrumentacją”

str. 84. „Qigang wcale nie jest szczególnie płodnym kompozytorem, niewiele jego dzieł ma identyczny numer” - niezrozumiałe zdanie, nie wiadomo jakie numery ma Doktorantka na myśli...

str. 127 „...przykładem jest balet Igora Strawieńskiego Święto Wiosny, wokół którego było bardzo dużo szumu...” - kolokwializm niewłaściwy dla tego rodzaju dysertacji

Zdarzają się również drobne błędy literowe i interpunkcyjne, niemniej jednak nie wpływają one znacząco na zawartość merytoryczną opisu, którą oceniam pozytywnie.

Opis dzieła jest obszerny i taka również jest bibliografia obejmująca pięćdziesiąt dwie pozycje wydawnicze. Aneks oraz informacje dotyczące dzieła i okoliczności jego rejestracji powinny być zamieszczone na końcu pracy.

Konkluzja

Przedstawiona przez mgr Jinglin Xing praca doktorska p.t. „**Wpływy narodowe oraz zjawisko globalizacji jako czynniki kształtujące język muzyczny kompozytorów na przykładzie utworów fortepianowych chińskich kompozytorów Tan Duna, Chen Qiganga i rosyjskiego kompozytora Aleksandra Czeriepnina**” jest ważnym krokiem w kierunku odkrywania chińskiej muzyki fortepianowej oraz jej rozumienia w kontekście wzajemnych wpływów kulturowych Wschodu i Zachodu. Jest źródłem wielu interesujących informacji na temat korzeni chińskiej muzyki fortepianowej w kontekście interpretacyjnym.

Takie ujęcie i przedstawienie dzieła wraz z opisem stanowi wkład w rozwój dziedziny instrumentalistka. Tym samym stwierdzam, iż Doktorantka wykazała się odpowiednią wiedzą praktyczną i teoretyczną w zakresie swojej dyscypliny.

Praca doktorska pani mgr Jinglin Xing spełnia wymagania art. 13 ust. 1 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku oraz z dnia 03.10.2014 roku (Dz.U. z 2014 poz.1383) (z późniejszymi zmianami).

Stawiam wniosek o jej przyjęcie.

dr hab. Mariusz Drzewicki, prof AM
Akademia Muzyczna im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi